

andre, hvor noget lignende er Tilfældet. Om man derigennem kan nå forskellige politiske Resultater, har ganske sikkert ikke været overvejet, og det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) har ganske Ret, naar han siger, at det er efter et bestemt Synspunkt, at man har udarbejdet dette Lovforslag og ikke efter særlige politiske Synspunkter. Jeg vil sige det ærede Medlem, uden at tale om, at dette vilde være urigtigt, at hvis man forsøgte at gennemføre et sådant Synspunkt, vilde man befinde sig fuldstændig paa gængende Grund. Det ene Krav vilde rejse sig efter det andet, og man vilde ikke være i Stand til at fyldestgøre dem. Der er derfor ikke anden Vej at gaa, end at anlægge sit Synspunkt og saa gennemføre det loyalt og konsekvent saa vidt muligt. I øvrigt har man, idet man har omtalt dette Forslag, baade kritiseret det, eller i alt Fald gjort sine Bemærkninger derved, og tillige omtalt, hvilke andre Veje der kunde have været Grund til at gaa. Jeg skal sige et Par Ord ogsaa om disse forskellige Veje, og det fremgaar da tydelig nok af Lovforslagets Motiver, at den Vej, Regeringen i og for sig havde ønsket at betrede, var Grundlovsforandringens Vej. Det er nu ikke saaledes, som det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds tror, at jeg eller Regeringen i det hele i og for sig skulde finde, at den ikke kunde betrede denne Vej, hvis den var fremkommelig, men det nytter ikke at komme her og sige: Vi foreslaa en Grundlovsforandring, naar der ikke er mindste Udsigt til eller Haab om at gennemføre en saadan, og det har Regeringen ikke stornet, at det var. Saa vilde det være at give Stene for Brød. I og for sig vedkender man sig, at det heldigste vilde være, om ikke just at holde paa det Tal, man nu har, og sige, at der absolut skulde være 102 Folketingsmænd, saa dog at fastsaa et mere begrænset Medlemsantal, ogsaa af den Grund, som er fremhævet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), at gør man nu dette Skridt, bliver man nødt til at fortsætte. Det er ganske vist ikke saaledes, at man saa hurtigt kommer til at fortsætte, og dette skulde dog for saa vidt være en Ordning i denne Retning, som kunde staa sig de fleste Steder, men der er selvfølgelig, f. Eks. i Udkanterne af Kjøbenhavn, i Kjøbenhavns Amt og ogsaa andre Steder f. Eks. i de større Byer, ligesom ogsaa Lokaltiter paa Landet, Kredse, der fremdeles ville komme til at gro i Indvaanerantal, og saa vil man til en vis Grad have forbundet sig til der at forøge Tallet af Folketingsrepræsentanter, hvilket i og for

sig kun kan anses for lidet heldigt. Altsaa, hvis der havde været noget som helst rimelig Udsigt til at komme igennem ad den Vej, skulde jeg have ønsket at gaa dertil. Om Folketinget, som et æret Medlem her i Dag har slaaet paa, vilde gaa den Vej og søge at komme frem ad den, skulde jeg kun paaafønne det; det skulde glæde mig, og jeg skal være villig til at medvirke dertil. Den anden Vej, som man flere Gange har forsøgt at gaa, og som af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsgro) blev karakteriseret som en Omgaan af Valgloven, er den, at man kun gaar til en Deling af Kredse, naar de ere blevne meget store, og Normen vilde da navnlig blive den, at man først delte en Kreds, naar den havde Indvaanerantal til to — man kunde afvige noget derfra, men det vilde være Normen. Det er en Vej, som er forsøgt flere Gange, men Folketinget har ikke erkendt, at det er en Løsning af Svørgsmaalet. Jeg tillader mig dog at mene, at det egentlig var en ganske fornuftig Løsning. Jeg har selv for nogle faa Aar siden bragt Forslag frem i den Retning, men jeg erkender, at naar man ikke kan trænge igennem dermed, er der ikke andet for, som Forholdene ere blevne, end at gaa til en laefrem Opfyldelse af Grundlovens § 32. Men jeg anser det ikke for heldigt eller lykkelig for Fremtiden, at man i øvrigt gaar den Vej. Som sagt, det sker kun, fordi det ikke godt kan være anderledes, som Forholdene have udviklet sig. Hvis man kun gif til en Forandring af Kredsene, hvor Indbyggerantallet er væsentlig forøget, vilde det f. Eks. i dette Øjeblik væsentlig ramme Kjøbenhavn, Kjøbenhavns Amt, Aarhus og Odense, og man vilde derved undgaa en Del Ulemper, som man nu ikke let kan undgaa, og jeg skal nævne nogle af de Ulemper, som man da vilde undgaa. Skønt jeg ikke anser det for min Opgave eller for nyttigt at gaa stærkt ind paa Enkelthederne, skal jeg dog nævne nogle Ting for de enkelte Kredses Vedkommende, som man kunde undgaa. Forholdet er det, at man i Kjøbenhavn, hvor Forøgelsen er stærkest, saa kunde indskrænke sig til en Omlægning af 5te og 1ste Kreds. Men naar man kommer til Synspunktet: 16,000 Indvaanere for hver Valgkreds, maa man inden for Kjøbenhavn gaa langt videre. Der er enkelte foruden de to nævnte Kredse, i alt Fald een Kreds til her i Kjøbenhavn, som man saa ikke kan lade være at røre ved, fordi den er for stor, nemlig Kristianshavn, den nuværende 9de Kreds. Naar man lægger Kjøbeinddelingen til Grund, er der ingen rationel Grund til